

Stichting Prins Laurent
Fondation Prince Laurent

JOURNAAL VAN DE STICHTING PRINS LAURENT

EDITORIAAL

DE GALA 2001 – EEN ONVERGETELIJKE AVOND

De gala-avond 2001 van de Stichting Prins Laurent die plaats vond op 29 november 11. in het Domein van Louvranges, in aanwezigheid van Z. K. H. Prins Laurent en waarvan de opbrengst ging naar de dierendispensaria van de Stichting, was een groot succes. Er moesten niet enkel inschrijvingen geweigerd worden bij gebrek aan plaatsen, de avond zelf, maar ook waren er momenten van vermakelijkheid en van diepe ontroering die in

het geheugen van de vele aanwezigen zullen geprent blijven.

Een vertoning van een zeer hoge kwaliteit

In het uniek decor van de manège van Mevrouw Decia de Pauw, voorzitter van de Gala, die voor de gelegenheid circuskledij droeg, konden de vijfhonderd genodigden de prachtige nummers bewonderen, gebracht door Lucien Gruss en zijn paarden. Dit was

dressuur in de overtreffende trap, van schitterende paarden, en tegelijkertijd met de nodige nederigheid om de onbetwistbare waarden van de goede samenwerking tussen mens en dier tentoon te spreiden.

Een academische zitting met grote intensiteit

Naast het amusementsgedeelte waren er tijdens de Gala 2001 ook momenten van diepe ontroering.

Een van de twee awards 2001 werd overhandigd door Z.K.H. Prins Laurent. De andere werd een maand eerder door Dr. Elisabeth Svendsen, stichtster van het Donkey Sanctuary in ontvangst genomen tijdens een studiereis naar Sidmouth.

(Vervolg blz. 2)

INHOUDSOPGAVE

Editoriaal (De Gala 2001).....	p1
Nieuws vanuit de dispensaria.....	p4
De Stichting en haar Voorzitter op het terrein.....	p5
Nieuws vanuit het BPAM.....	p6
Equine Research & Welfare Fund.....	p7
Uw hulp is waardevol.....	p8
Op de agenda.....	p8
Adressenlijst.....	p8

- Z.K.H. Prins Laurent, Voorzitter van de Stichting, mevrouw Decia de Pauw, voorzitter van de Gala en dr. Jean Bastien, gedelegeerd bestuurder, verwelkomen de talrijke genodigden op de Gala 2001 van de Stichting, in het prestigieuze kader van het domein van Louvranges. Nogmaals wensen wij onze dank te betuigen aan mevrouw de Pauw die de poorten van haar manège open stelde om de organisatie van de Gala 2001 toe te laten : een groots moment in de geschiedenis van de Stichting.

- Dr. Vandeville, verantwoordelijke van de dienst voor palliatieve zorgen van de Sint-Janskliniek, ontvangt uit handen van Z.K.H. Prins Laurent, de award 2001 van de Stichting omwille van haar uitzonderlijke inzet voor terminale zieken, door ervoor te zorgen dat deze mensen in hun ziekenhuiskamer hun gezelschapsdier bij zich kunnen hebben. Ongetwijfeld was dat een van meest ontroerende en aangrijpende momenten van dit onvergetelijke avondfeest.

Een verbazend samenspel tussen Lucien Gruss en zijn paarden. De genodigden op de Gala hebben zich rekenenschap kunnen geven van het uitzonderlijke meesterschap waarvan hij een staaltje gaf tijdens het "gesprek" met zijn paarden. Het schouwspel door de dressuurpaarden was niet alleen bewonderenswaardig maar eveneens een van de meest spectaculaire hoogtepunten van de avond.

- Talrijke vrienden van de Stichting hebben zich gemeld de Gala 2001. Ruim vijfhonderd personen wonen de Gala 2001 bij, van wie zeer velen uitgedost zijn in circuskledij, zoals gevraagd op de uitnodiging. De manège van het domein van Louvranges werd voor de gelegenheid omgevormd tot een circuspiste, omringd met de tafels voor de gasten. Het eenstemmig oordeel van de aanwezigen : een magisch decor voor een gala-avond.

Een award ging ook naar Dr. Jacqueline Vandeville, verantwoordelijk geneesheer van de dienst Palliatieve Zorgen van de Sint-Janskliniek te Brussel, waar patiënten hun laatste levensdagen kunnen doorbrengen in de vertrouwde omgeving van hun gezelschapsdier.

Ook was er de overhandiging door onze Voorzitter van twee bijzondere prijzen, ter waarde van 2479 €, waarvan de eerste toegekend werd aan het Home van de Laatste Kans, dat een toevluchtsoord is voor ouder wordende of zieke dieren, die door niemand meer gewenst zijn, en de tweede prijs ging naar de VZW Smerissen en Boeven, die jongeren in moeilijkheden helpen door middel van zöotherapie.

Een ander hoogtepunt van deze Gala 2001 was de overhandiging door Z.K.H. Prins Laurent van de Prijs 2001 van de Stichting Prins Laurent ter waarde van 12.395 € aan professor Christine Nicol - die speciaal uit Bristol was overgekomen - en aan Dr. Paul Mc Greevy voor hun studie over "abnormale gedragingen bij paarden om hun welzijn te verbeteren" (zie kader). Voor het jaar 2001 had men beslist het thema van het welzijn der paardachtigen te kiezen.

Verder moeten we nog vermelden dat de volledige opbrengst (verkoop van tombolabiljetten, advertenties in het programmaboek, inschrijvingen voor het beschermcomité, verkoop van toegangskarten) gaat naar de uitgaven van de dispensaria. Dit werd met veel vuur en enthousiasme onderstreept in zijn slottoespraak door Dr. Jean Bastien,

gedelegeerd bestuurder, die tevens een balans opmaakte en sprak over de vooruitzichten van de Stichting. Hij verwees meer bepaald naar de oorspronkelijke doelstellingen; ten behoeve van de minst begunstigen in onze maatschappij is er een netwerk van dierendispensaria: 1 te Brussel, in een arbeiderswijk en 1 te Antwerpen, in de populaire stadsrand en 1 te Seraing. In deze dispensaria werden reeds meer dan 25.000 consulten uitgevoerd.

- Een onderonsje tussen Z.K.H. Prins Laurent en Prinses Alexander van België tijdens het diner.

We mogen ook nog even benadrukken dat de Stichting geen enkele subsidie krijgt en zelf instaat voor alle uitgaven en kosten en gelukkig kan rekenen op de milde steun en vrijgevigheid van haar vrienden en sympathisanten, wat het mogelijk maakt dat zij haar zelfstandigheid behoudt.

Ten slotte moeten we nog vermelden dat in het kader van deze avond die volledig in het teken stond van het circus - de Stichting Prins Laurent de praktijken weigert te aanvaarden van sommige circussen die geen eerbied opbrengen voor de dieren, maar er zich ook over verheugt dat enkele andere circussen wel de nadruk

leggen op de opvoedende rol en daarom, naar het voorbeeld van Lucien Gruss, de bewondering afdwingen van en amusement bezorgen aan groot en klein.

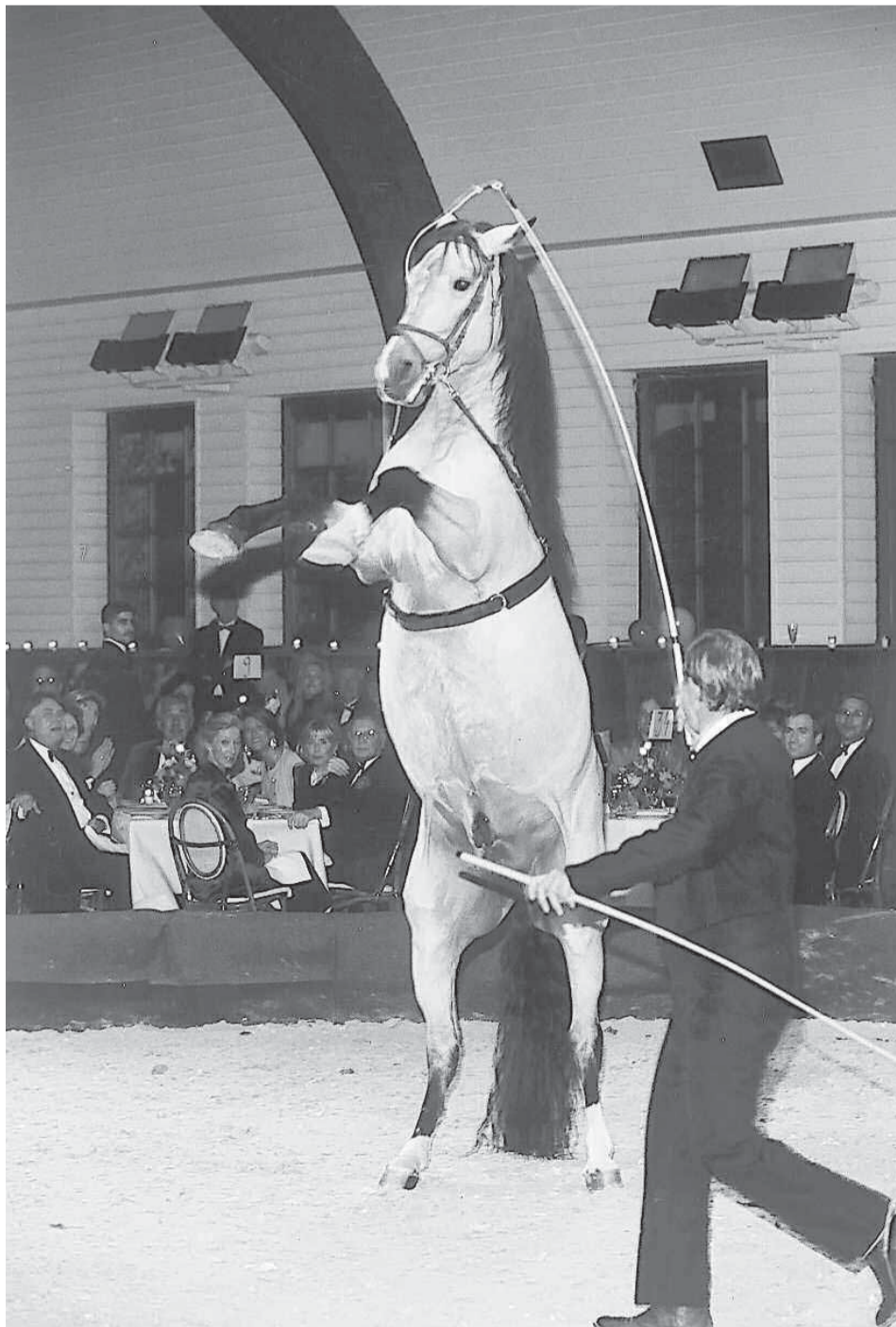
* * *

De Gala 2001 is de vierde gala-avond die door de Stichting georganiseerd werd en zal haar plaats innemen in de annalen. Dankzij de uitzonderlijke toewijding en de grote minzaamheid van mevrouw Decia de Pauw, die geen enkele inspanning heeft gespaard en niet aarzelde om de poorten van haar domein wijd open te stellen om het grote succes van deze avond te verzekeren. ■

- Véronique Bastien, verkleed als berenleidster, behaalde met ruime voorsprong, de eerste prijs van de wedstrijd voor de mooiste circuskledij. De originaliteit van het kostuum viel niet te betwisten. In de jury zetelden kenners, namelijk de beroemde couturiers Edouard Vermeulen en Gérald Watelet.

- De prachtige paarden van Lucien Gruss : dressuurkunst op het toppunt van de volmaaktheid.

DE PRIJS 2001 VAN DE STICHTING PRINS LAURENT

STUDIE VAN ABNORMALE GEDRAGINGEN BIJ HET PAARD TER VERBETERING VAN HET WELZIJN

Z.K.H. Prins Laurent overhandigt een cheque ter waarde van 500.000 BEF (12.395 €) aan professor Christine Nicol van de Universiteit van Bristol voor haar bijdrage ter verbetering van het welzijn der paarden.

De Prijs 2001 van de Stichting Prins Laurent werd, bij eenparigheid, door de leden van de jury toegekend aan Professor Christine Nicol, van de Universiteit van Bristol, en aan Dr. Paul Mc Greevy, van de universiteit van Sidney, voor een werk met als titel " Een betekenisvolle bijdrage aan het welzijn der paarden", waarin een zeer nauwkeurige studie is opgenomen van een stereotypie (abnormale gedraging die beschouwd wordt als een aanwijzing van verzwakking van het welzijn) bij een paard, en de voorgestelde traditionele behandelingen en de nieuwe oplossingen steunend op de resultaten van het opzoekingswerk. De werkzaamheden van Nicol & Mc Greevy hebben aan het licht gebracht dat een paard met een stereotypieverschijnsel, ook

gekend als "tic van aerofagie" (de meest verspreide vorm) ingevolge de aanwezigheid van lucht in de maag, geen lucht inneemt en dat dit verschijnsel dat ook bij hengstveulens kan optreden, aanleiding kan geven tot maagzweren. Zij hebben ook aangetoond dat de meeste behandelingen die sedert vele decennia gebruikt worden, geen enkele verbetering brengen en alleen pijn of ongemak uitlokken op korte of lange termijn. Tijdens hun onderzoek hebben Nicol & Mc Greevy het belang van de voeding vastgesteld.

Hopelijk zal men, via een zo ruim mogelijke verspreiding van dit werk, de dierenartsen en beroepsmensen die met paarden omgaan, ertoe aanzetten om met deze vaststellingen rekening te houden, en zal men de nu nog bij de dierenverzorging gebruikte technieken voor de behandeling van paarden met stereotypieverschijnselen aan een kritisch onderzoek onderwerpen.

- Een heel bijzondere dank aan de jonge meisjes, dochters van bestuurders en vrienden van de Stichting, die de ganse avond, onvermoeibaar en met een nooit aflatende glimlach de biljetten van de tombola hebben verkocht. De opbrengst zal integraal gestort worden aan de dieren dispensaria van de Stichting. Hun volharding en doorzetting hebben bijgedragen tot het opmerkelijk resultaat van de prestigieuze tombola.

DEKRA Claims Services

Par sympathie

Lenneke Marelaan, 12 - 1932 St. Stevens-Woluwe
Tél. (32 2) 710 10 00- Fax (32 2) 710 10 05
info@dekra-claims-services.com
www.dekra-claims-services.com

UIT ONZE DISPENSARIA

OPENING VAN HET DISPENSARIUM VAN ANTWERPEN

- Z.K.H. Prins Laurent gaat over tot de officiële opening van het dispensarium van Antwerpen in aanwezigheid van mevrouw Leona Detiège, burgemeester van de Stad Antwerpen en van dr. Jean Bastien, gedelegeerd bestuurder van de Stichting.

In aanwezigheid van Prinses Alexander van België, van de Provinciegouverneur van Antwerpen, de heer Camille Paulus, van mevrouw Leona Detiège, Burgemeester van de Stad Antwerpen, van vertegenwoordigers van de sociale gesprekspartners van de stad Antwerpen en van de zeer talrijke vrienden van de Stichting, heeft Z.K.H. Prins Laurent op 15 september 2001 het volledig nieuwe dispensarium van Antwerpen officieel voor open verklaard. Een driehonderdtal personen betuigden door hun aanwezigheid op de opening, hun interesse en steun voor de werking van onze dispensaria, waarvan de onontbeerlijke sociale functie in onze maatschappij nooit genoeg kan bena-

drukt worden en waar meer dan 1,2 miljoen mensen met een minimum-inkomen terecht kunnen.

In zijn toespraak verklaarde Z.K.H. Prins Laurent zich bijzonder verheugd dat deze opening het resultaat was van twee lange jaren volgehouden inspanningen en dat Zijn Stichting, met thans inplantingen in alle gewesten van ons land, een federaal karakter heeft gekregen en hulp kan bieden aan de meest behoeftigen.

Het dispensarium "Nello en Patrasche" van Antwerpen dat uitgerust is met de meest moderne middelen van de veterinaire technologie en waar een dierenarts en een assistent-dierenarts aan

verbonden zijn, komt tegemoet aan een reële behoefte.

Het bezoekersaantal heeft zeer snel een kruissnelheid bereikt van ongeveer 125 à 130 behandelde dieren per maand. Bovendien is het aantal chirurgische operaties enorm gestegen. Elke dag worden er zowel preventieve als curatieve ingrepen uitgevoerd. Het dispensarium van Antwerpen komt zo, naar het voorbeeld van zijn voorgangers van Brussel en Seraing, volledig tegemoet aan zijn roeping: namelijk kosteloze verzorging van de gezelschapsdieren van kansarmen, die slechts twee oplossingen zouden hebben, indien deze infrastructuur niet zou

bestaan, in geval van ziekte van hun vierpotige gezelschap: euthanasie of achterlaten van het dier.

Het aantal dieren dat in Antwerpen sinds de opening verzorgd werd, bewijst voldoende in welke mate het door de Stichting gestelde doel in de dagelijkse strijd tegen de onzekerheid van het bestaan werd bereikt. ■

- De wachttijd van het dispensarium van Antwerpen
- ... en de ontvangstruimte
- De radiologiezaal.

GEDRAGSSPECIALISTEN VOOR EIGENAARS VAN HONDEN:

NIEUW IN ONZE DISPENSARIA : SAMENWERKING MET MARTIN GAUS - CENTRA

Sedert enkele weken leveren de dieren-dispensaria van Brussel en Antwerpen een nieuwe volstrekt kosteloze dienst aan mensen die er hun hond ter verzorging aanbieden: cursussen voor eigenaars van honden die moeilijkheden ondervinden om hun viervoeter te doen gehoorzamen.

Dank zij het vrijwillige en edelmoedige voorstel van de beroemde "Hondenopvoedingscentra Martin Gaus" waarvan het moederhuis gevestigd is in Lelystad (Nederland), heeft men deze lessen kunnen verwezenlijken.

De instructeurs van deze scholen, waarvan er momenteel zes in België bestaan, hebben inderdaad voorgesteld tweemaal per maand, in de lokalen van de dispensaria van de Stichting Prins Laurent, kosteloze raadplegingen te houden met betrekking tot gedragingen van honden, ten behoeve van de eigenaars en hun gezelschap, via raad of therapieën, en dit volgens het basisprincipe van de positieve motivatie. Zij gaan ervan uit dat een groot aantal hondeneigen-

naars moeilijkheden ondervinden, en soms zeer ernstige, met hun gezelschapsdier, en hiermee niet goed weten welke houding aannemen. Dit onderricht berust op de methode waarbij het gaat om de vraag om aandacht. Een methode die door haar snelheid en optimaal rendement, dankzij de structuur van de cursussen aangepast is aan het karakter en de gevoeligheid eigen aan ieder dier. Het uiteindelijke doel is dat de eigenaar die moeilijkheden ondervindt om vanwege zijn dier gehoorzaamheid te verkrijgen, een betere kennis en begrip van zijn hond krijgt.

Het basisidee van de Martin Gaus-centra bestaat erin de aandacht van de hond volledig op zijn meester te vestigen om tussen beiden een goede relatie te verkrijgen.

Daarin leunt de filosofie van de Martin Gaus-centra aan bij deze van de Stichting Prins Laurent die erin bestaat dat de mens er zou moeten toe komen aan het dier alle weldaden terug te schenken die het hem heeft bezorgd.

De samenwerking tussen de Martin Gaus-centra en de Stichting Prins Laurent is in ieder geval een initiatief dat een prachtig voorbeeld is van de interactie van het welzijn die zich ontwikkelt tussen dier en meester. ■

De Martin Gaus-cursussen zijn eind november 2001 in Brussel en Antwerpen van start gegaan. Er wordt overwogen gelijkaardige cursussen te organiseren in Seraing.

Vergroting van het dispensarium van Brussel

Vijf jaar na zijn oprichting en bijzonder drukke activiteiten in het hart van de Marollen, heeft het dispensarium van Brussel, het oudste van de dispensaria van de Stichting, nood aan vergroting aangezien het aantal activiteiten er toenemen.

Over enkele weken zullen de bestaande lokalen die gevestigd zijn in de overwelfde kelders van de vroegere brandweerkazerne, opgefrist zijn en zal het dispensarium kunnen beschikken over een oppervlakte die tweemaal de huidige omvat, nl. 100 m². Zo zal er een tweede ruimte voor raadplegingen zijn, een nieuwe en ruime operatiezaal met de meest geavanceerde technologische uitrusting, een nieuwe radiologiezaal, en ook nog een laboratorium voor ontwikkeling. Ten slotte zal het dispensarium beschikken over een ontwaakzaal en een andere ruimte voor intensieve zorgen.

De nieuwe lokalen zullen operationeel zijn einde april 2002.

- Eerste gehoorzaamheidsles in het dispensarium van Antwerpen: de iets te speelse Bob, gekend onder de bijnaam C.V.

DE STICHTING EN HAAR VOORZITTER TE VELDE

INTERNATIONAAL DRESSUURFESTIVAL VOOR JUNIOREN TE EIGENBRAKEL

In het kader van de activiteiten van het ERWF (Equine Research & Welfare Fund) ging Z.K.H. Prins Laurent, Voorzitter van de Stichting, op 23 september 2001 naar Eigenbrakel, om er een bezoek te brengen

aan de manège Mon Souhait, eigendom van Mevrouw Reiko Newton, om zijn steun te betuigen aan het Festival 2001 voor paardendressuur voor de Jeugd, waaraan werd deelgenomen door teams van Junioren en Jonge Ruiters uit meer dan 10 Europese landen, Japan en de Verenigde Staten.

Z.K.H. Prins Laurent bij zijn aankomst in het domein Mon Souhait, omringd door Prinses Mireille van Hannover, Dr. Jean Bastien, gedelegeerd bestuurder van de Stichting, en Mevrouw Mariette Withages-Dieltjens, technische directrice van de wedstrijd.

PREMIERE PET NIGHT IN STRAATSBURG

“De dieren zorgen goed voor U, wees dan ook goed voor hen !”, zo luidde het thema van de Europese “Pet Night” première die in oktober laatstleden plaats vond in Straatsburg op initiatief van de FEDESA

(European Federation of Animal Health), in aanwezigheid van Z.K.H. Prins Laurent, Europese parlementsleden en talrijke Europese verenigingen betrokken bij de dierenbescherming, om er zich te beraden over de weldaden die dieren aan de maatschappij kunnen bijbrengen.

Onder het waakzaam oog van Europees parlements lid Robert Sturdy, Voorzitter van de Europese Commissie voor het Leefmilieu, hield Z.K.H. Prins Laurent een toespraak over de onschatbare bijdrage van de dierenwereld aan de mens in onze maatschappij.

OP DE DRESSUURWEDSTRIJD TE LIER ONTVANGT DE VOORZITTER EEN CHEQUE UIT HANDEN VAN EUROPEES KAMPIOEN ULLA SALZGEBER

Tijdens het Belgisch kampioenschap 2001 dressuur georganiseerd in de manège Azelhof te Koningshooikt, bij Lier, ontving Z.K.H. Prins Laurent, Voorzitter van de Stichting, in oktober 11. uit handen van Europees kampioen dressuur Ulla Salzgeber, een cheque ter waarde van 2.500 €. De kampioene verkoos aan haar honorarium voor een dressuurdemonstratie te verzaken om het te schenken aan de werken van de Stichting.

STUDIEREIS NAAR HET DONKEY SANCTUARY

Vergezeld door leden van de Stichting bracht Z.K.H. Prins Laurent in oktober 2001 een bezoek aan Sidmouth, in het Engelse graafschap Devon, om er een bezoek te brengen aan het “Donkey Sanctuary” (zie onze voorgaande edities). Naast de merkwaardige ontdekking van dit betoverend oord voor ezels - dat alles overtreft wat men zich kan inbeelden betreffende de dierenverdediging en -bescherming - wenste de Stichting een award te overhandigen aan de stichtster, dr. Elisabeth Svendsen voor haar uitzonderlijke verdiensten en voor de opvang van meer dan 8000 ezels sinds 1969. En ook voor de werkzaamheden verricht door het “Donkey Sanctuary” in Derde Wereldlanden waar ezels zeer vaak mishandeld worden terwijl ze eigenlijk van groot nut zijn in het dagelijkse leven. Onze Voorzitter betoonde een bijzondere belangstelling voor het asinotherapiecentrum, opgericht in het kader van het Donkey Sanctuary, dat van uitzonderlijke waarde is gebleken bij de behandeling

van gehandicapte kinderen, zowel mentale als motorische. Waarschijnlijk zal de Stichting overwegen deze therapie op te nemen als een van haar toekomstige activiteiten.

De Voorzitter van de Stichting overhandigt een award aan dr. Svendsen, stichtster van het Donkey Sanctuary voor haar uitzonderlijke bijdrage voor het welzijn van de ezels.

DE STICHTING OP DE ONTMOETINGEN VAN ELEGANTIE EN PRESTIGE

Het was de eerste keer dat de Stichting Prins Laurent heeft deelgenomen aan de 15de Ontmoetingen van Elegantie en Prestige, in het Jubelpark - in een grote tent - te Brussel, einde november 2001.

En het was ook een buitengewone gelegenheid om bij een ruimer publiek onze activiteiten kenbaar te maken. Onze Voorzitter, Z.K.H. Prins Laurent bracht er uiteraard een bezoek aan zijn stand, die met art déco versieringen kunstzinnig gemeubileerd werd door de antiquair Micky Arbyn.

De stand van de Stichting op de Ontmoetingen van Elegantie en Prestige: een prestige-kijkkast voor de “geschenkenboetiek”.

CONCERT TE BRUGGE TEN VOORDELE VAN DE STICHTING

Op initiatief van dr. Jean Van Roy, voorzitter van de vzw Dier en Vriend, en professor aan de VUB, werd in december jongstleden te Brugge, in aanwezigheid van Z.K.H. Prins Laurent en van professor Rik Van Aerschot, Voorzitter van de Raad van

Bestuur van de VUB en bestuurder van de Stichting, een concert gegeven, opgedragen aan het dierenwelzijn. De opbrengst van het concert, dat vertolkt werd door het Kamerorkest van de VUB, zal aangewend worden voor de komende opening

van een dieren dispensarium te Brugge, in partnership met de Stichting.

Z.K.H. Prins Laurent feliciteert de jonge muzikanten die werken uitvoerden van Vivaldi, Bach en Haydn.

NIEUWS VANUIT HET BELGISCH PLATFORM VOOR ALTERNATIEVE METHODES

LANCERING VAN EEN NIEUWSBRIEF

Het Belgisch Platform voor Alternatieve Methodes, dat in februari 2002 zijn driejarig bestaan vierde, zal voortaan geregeld een informatiebulletin van vier bladzijden publiceren, in het Nederlands en in het Frans, voor een ruim publiek. Deze "newsletter" die bestemd is voor de vier pijlers van het BPMA (de universiteiten, de betrokken ministeries, de industrie en de verenigingen voor dierenbescherming), zal eveneens opgestuurd worden naar politici, consumentenverenigingen en patiënten, naar vertegenwoordigers van medische en veterinaire beroepen en ook naar de leden van de Stichting. Deze nieuwsbrief wil het klankbord zijn van de vooruitgang en de verwezenlijkingen op het vlak van de promotie, het gebruik, de ontwikkeling en de validatie van alternatieve methodes. ■

JAARLIJKSE PLENAIRE ZITTING VAN HET BPAM IN HET HUIS VAN DE STICHTING

In de conferentiezaal van het Huis van de Stichting konden de deelnemers aan de plenaire zitting van het BPAM zich een idee vormen van de geboekte vooruitgang op het vlak van alternatieve methodes.

In aanwezigheid van een dertigtal personen uit regeringskringen, universiteiten, de farmaceutische industrie en de wereld van de dierenbescherming, en uiteraard Stichting Prins Laurent, werd in september 11 in de zetel van het Huis van de Stichting, de jaarlijkse plenaire zitting gehouden van het Belgisch Platform voor Alternatieve Methodes. Tijdens deze vergadering werd een balans voorgelegd van de projecten en resultaten inzake de vermindering van het gebruik van dieren bij het wetenschappelijk onderzoek en in het universitair onderwijs. Twee studies gefinan-

cierd door het BPAM met betrekking tot de prevalidatie van een in vitro model van oogprikkeling en de prevalidatie van een methode voor opsporing van biotoxines (geen van beide zonder de aanwending van proeven op dieren) werden aan de toehoorders voorgesteld, die zich zo een oordeel konden vormen over de geboekte vorderingen.

In elk geval is de verwezenlijkte vooruitgang bemoedigend, ook al blijft heel wat weg af te leggen om het gebruik van dieren bij proefnemingen te beperken. ■

LAST MINUTE

Een overwinning voor de alternatieve methodes.

Het Koninklijk Besluit van 30 november 2001 betreffende het instellen van een verbod om bepaalde proefnemingen op dieren uit te voeren, is door zijn publicatie in het Staatsblad van 23 januari 2002 uitvoerbaar verklaard. De proeven op dieren die de evaluatie beogen van de huidcorrosie en van de fototoxiciteit, zijn namelijk verboden.

SOLVAY

Le rat en PVC

contribue à la réduction des expérimentations animales

Ce modèle réaliste de rat a été développé par Microsurgical Development, pour la formation en microchirurgie des étudiants, chirurgiens et biotechniciens.

Il permet ainsi de réduire de manière drastique les expérimentations animales dans le cadre des formations.

SOLVAY Pharmaceuticals, promoteur du projet, lui a apporté son soutien dès sa conception. S'efforçant de remplacer, réduire et de perfectionner l'emploi d'animaux de laboratoire vivants, SOLVAY Pharmaceuticals est parvenu à réduire les expérimentations animales de 80% sur les dix dernières années.

SOLVAY Plastics a conçu un PVC souple spécial qui donne l'aspect d'un vrai rat anesthésié.

Le rat en PVC a été mis sur le marché en 1999 et suscite l'engouement. A l'avenir, nous espérons qu'il fasse partie intégrante de la formation en microchirurgie.

Pour en savoir plus ou passer une commande, veuillez consulter notre site www.microdev.nl

De PVC rat

een oplossing voor het vervangen van proefdieren

De stichting Microsurgical Development ontwikkelde een levensechte modelrat voor de microchirurgische training van studenten, chirurgen en biotechnici.

Op die manier kan het gebruik van levende dieren voor deze doeleinden sterk beperkt worden.

SOLVAY Pharmaceuticals, voorstander van het project, verleende zijn steun vanaf van bij het begin.

Door zijn streven om het gebruik van levende dieren te vervangen, te beperken en af te schaffen, slaagde SOLVAY Pharmaceuticals erin, de laatste

tien jaar, het gebruik van dieren bij zijn proeven met 80 % te verminderen.

Solvay Plastics droeg bij door een flexibel PVC waardoor de PVC rat levensecht zou aanvoelen als een verdoofde levende rat. De PVC rat kwam in 1999 op de markt en werd enthousiast onthaald. We denken dat deze rat in de toekomst een belangrijk onderdeel wordt van de microchirurgische training.

Voor meer informatie en een bestelmogelijkheid kunt u vinden op www.microdev.nl

a Passion for Progress®

SOLVAY S.A. - Rue du Prince Albert 33 - B- 1050 Brussels - Tel. : 02/509 61 11 - <http://www.solvay.com>

Chemical and Pharmaceutical Group

L-LACTAAT ALS PROGNOSTISCHE PARAMETER BIJ KOLIEK BIJ HET PAARD

Het onderzoek, waarvan de gegevens verwerkt werden in de scriptie met als titel "L-Lactaat als prognostische parameter bij koliek" van Joachim Proot voor het behalen van het diploma van dierenarts, werd uitgevoerd op de Dienst Inwendige Ziekten van de Grote Huisdieren van de Faculteit Diergeneeskunde. Deze biedt een nieuw diagnostisch hulpmiddel bij de evaluatie van de koliekpatiënt.

Op de Dienst Inwendige Ziekten van de Faculteit Diergeneeskunde komen jaarlijks meer dan 500 paarden met kolieklachten. Deze klachten hebben verschillende oorzaken die tot op heden nog niet allemaal geïdentificeerd zijn. Verschillende onderdelen van het maagdarmstelsel van het paard kunnen in dit probleem betrokken zijn en het is voor de onderzoekende dierenarts telkens een uitdaging om te achterhalen welk darmsegment aangetast is.

In vergelijking met andere dieren hebben paarden een erg volumineus maagdarmstelsel met een bijzondere samenstelling wat hen gevoeliger maakt voor het ontwikkelen van koliek. De maag van het paard heeft een gemiddelde capaciteit van 15 liter en de dunne darm is ongeveer 25 meter lang. De blinde darm is een grote zakvormige structuur met een capaciteit van maar liefst 30 liter. Tot slot is er nog het colon met een gemiddelde lengte en capaciteit van respectievelijk 4 meter en 150 liter en de endeldarm met een gemiddelde lengte van 4 meter. Bovendien vertoont het colon op verschillende plaatsen een overgang van een brede naar een smalle anatomische bouw waardoor het ontstaan van obstipaties in de hand wordt gewerkt.

De clinicus beschikt over verschillende onderzoekstechnieken die hem kunnen helpen het maagdarmstelsel van een patiënt met kolieken nader te onderzoeken. Het rectaal onderzoek is een belangrijk onderdeel van de klinische evaluatie van patiënten met kolieken. Door rectaal onderzoek kunnen inderdaad de opzettingen van darmsegmenten, gasopstapelingen en plaatswijzigingen van het colon vastgesteld worden. Bovendien heeft het transabdominaal

echografisch onderzoek het laatste decennium een sterke vooruitgang gekend en vormt het nu ook een waardevol diagnostisch hulpmiddel bij het onderzoek van de koliekpatiënt. Het is echter onmogelijk om door middel van echografisch onderzoek een volledig beeld te krijgen van het volledig maagdarmstelsel van het paard en er een oordeel over te vellen.

Bij een paard met kolieken kan men ook een buikpunctie uitvoeren om buikvocht te bekomen. Deze operatie is helemaal niet pijnlijk en wordt uitgevoerd bij het rechtstaande niet gesedeerde paard onder lokale verdoving ter hoogte van de ventrale mediaanlijn. Het buikvocht doet dienst als smeermiddel en maakt een vlotte beweging van alle darmen ten opzichte van mekaar mogelijk. Aangezien het buikvocht met alle darmsegmenten in contact is zal een eventuele aantasting van een darmsegment onmiddellijk zijn repercussie hebben op de samenstelling van dit buikvocht. Normaal buikvocht is in geringe hoeveelheid aanwezig, is glashelder en heeft een gelig aspect. Als een darmsegment beklemd ligt ten gevolge van een verplaatsing of een draaiing ter hoogte van de dunne darm, dan zullen de betrokken darmsegmenten minder of niet meer doorbloed worden. Er ontstaat stuwingsuitsijpeling van bloed en vocht, en de leefbaarheid van het betrokken darmsegment zal snel afnemen. De hoeveelheid buikvocht zal toenemen en het buikvocht krijgt een bloederig aspect. Dit is van zeer groot belang zowel voor de clinicus als voor de eigenaar van het paard.

Sommige situaties kunnen enkel hersteld worden door middel van een operatieve ingreep en dan dringt zich de vraag op van de prognose van deze operatieve ingreep. Een paard opereren voor kolieken houdt heel wat risico's in voor het betrokken dier, maar ook het prijskaartje is navenant. Prijzen van 2000 € vormen zeker geen uitzondering. Soms is het maagdarmstelsel dermate aangetast dat zelfs een operatieve ingreep geen oplossing meer kan bieden. In dergelijke gevallen zou men moeten kunnen vermijden dat een paard onderworpen wordt aan de lij-

Wanneer een paard koliek heeft, is het voor de onderzoekende dierenarts vaak moeilijk te achterhalen of het dier een redelijke kans heeft een operatie te overleven.

densweg van een nutteloze en uitzichtloze operatie. Daarom zijn we op zoek gegaan naar andere parameters die de clinicus informatie kunnen verschaffen over de kwaliteit van het maagdarmstelsel van een koliekpatiënt en meteen daaraan gekoppeld de prognose voor de patiënt bij een eventuele operatieve ingreep. Deze parameter bleek het lactaatgehalte te zijn in het buikvocht.

Lactaat (melkzuur) wordt gevormd wanneer glucose wordt verbrand in afwezigheid van zuurstof. Als een darmsegment om een of andere reden slecht doorbloed wordt en dus weinig zuurstof ontvangt, zal eveneens lactaat geproduceerd worden dat dan diffundeert naar het buikvocht. Hoe ernstiger de beklemming van het darmsegment, hoe meer darmen er betrokken zijn in het proces. En hoe langer het proces reeds aan de gang is, hoe hoger het lactaatgehalte in het buikvocht zal zijn.

Bij 73 paarden die met kolieklachten werden aangeboden op de Faculteit Diergeneeskunde, werd een buikpunctie uitgevoerd. Vervolgens werd zowel in het bloed als in het gepreveleerde buikvocht het lactaatgehalte bepaald. Voor de bepaling van dit gehalte werd gebruik gemaakt van een zakformaat lactaatmeter, die ook door atleten wordt gebruikt om tijdens trainingen dat lactaatgehalte na te kijken in hun bloed. De meettech-

niek met dit instrument heeft als voordeel dat de resultaten van deze studie ook kunnen gebruikt worden door dierenartsen met een praktijk die niet beschikken over een volledig uitgerust klinisch labo zoals een veterinaire kliniek. De resultaten van de studie werden statistisch verwerkt waardoor een lactaatgehalte/prognose curve kon opgesteld worden.

We weten nu dat, wanneer het lactaatgehalte boven een bepaalde waarde ligt, de kans erg klein is dat een koliekpatiënt een operatieve ingreep zal overleven, omdat in die gevallen de leefbaarheid van het maagdarmstelsel dermate is aangetast dat geen enkele hulp meer baat. Omgekeerd is het ook zo dat we nu weten bij welke lactaatgehalten er een gunstige prognose voor een operatieve ingreep kan vooropgesteld worden. Hierdoor zullen sommige eigenaars sneller geneigd zijn een grote financiële stap te zetten om hun dier te helpen en alle mogelijke kansen te bieden. Mede dankzij uw hulp kan nu een meer gerichte en objectieve informatie gegeven worden aan de eigenaar en kan onnodig lijden voor het paard vermeden worden. ■

Dierenarts Cathérine Delesalle, Prof. P. Deprez
Dienst Inwendige Ziekten van de
Grote Huisdieren,
Universiteit Gent

EEN CENTRUM VOOR ASINOTHERAPIE BIJ DE STICHTING ?

Tijdens het recent bezoek van Z.K.H.Prins Laurent aan het Donkey Sanctuary in Groot-Brittannië toonde hij zich bijzonder onder de indruk van het centrum voor asinotherapie, dat werd opgericht door Dr. Elisabeth Svendsen. Tevens was hij behoorlijk geboeid door de doeltreffendheid ervan.

Vanuit deze vaststelling zou de Stichting zich zeer gelukkig achten in België een gelijkaardig centrum voor asinotherapie te kunnen opstarten, dat dan naar het voorbeeld van haar dierendispensaria, kosteloos toegankelijk zou zijn voor alle gehandicapten met een laag inkomen en niet beschikken over de financiële middelen om hippotherapie sessies te bekostigen. De keuze van de Stichting zou eerder gaan in de richting van asinotherapie dan hippotherapie.

En dit omdat het onderhoud van en het onderdak bieden aan ezels veel goedkoper en gemakkelijker uitvalt dan bij paarden. Bovendien lijkt het contact tussen gehandicapten en ezels veel vlotter te verlopen en ook veel boeiender te zijn.

De Stichting is thans op zoek naar een geschikte plaats in de omstreken van Brussel, dat zich zou lenen voor een dergelijk initiatief.

Elke suggestie is welkom om dit project te verwezenlijken.

ONZE ADRESSENLIJST

Centrale administratie

Paul Deschanellaan, 36-38
1030 Brussel
Tel. 02 2430897
Fax : 02 2430947
E-mail :
mail@stichting-prins-laurent.be
Internetsite : www.stichting-prins-laurent.be

Equine Research & Welfare Fund

Paul Deschanellaan,
36-38 1030 Brussel
Tel. 02 2430897
Fax : 02 2430947
Internetsite:
http://users.swing.be/erf
E-mail: f-pyr@netcourier.com
E-mail : fabienne.pyr@ulg.ac.be

Dierendispensarium van Brussel

Vossenplein, 72-73
1000 Brussel
Tel. 02 5116646
Fax : 02 5110737
Consultaties : van
maandag tot vrij-
dag van 9 u. tot 12 u.
Secretariaat : van maandag tot vrij-
dag van 9 u. tot 15 u.

Dierendispensarium van Seraing

Place des Verriers, 14 4100 Seraing
Tel/Fax: 04 3383938
Consultaties : van
maandag tot vrijdag
van 10 u. tot 12 u.
Secretariaat : van
maandag tot vrij-
dag van 9u. tot 12u30

Dierendispensarium van Antwerpen

Sint-Bernardsesteenweg, 424
2020 Antwerpen
Tel. : 03/2162960
Fax: 03/2162965
Consultaties en secretariaat :
van maandag tot vrijdag van 10u. tot 13 u.

BPAM (Belgisch Platform voor Alternatieve Methoden)

Paul Deschanellaan,
36-38 1030 Brussel
Tel. 02 2449705
Fax : 02 2430947
E-mail : paul.beau-
fays@stichting-prins-laurent.be

DIERENARTSEN ZONDER GRENZEN NEMEN HUN INTREK IN HET HUIS VAN DE STICHTING

"Dierenartsen zonder Grenzen" worden binnenkort huurders van het Huis van de Stichting. Vanaf juni 2002 zal deze vereniging zijn intrek nemen op de tweede verdieping van ons gebouw aan de Paul Deschanellaan.

Dit beantwoordt aan de betrachting van de Stichting om van haar administratief hoofdgebouw een "Huis van het Dierenwelzijn" te maken, wat de vestiging van andere verenigingen met gelijkaardige doeleinden mogelijk moet maken.

DIERENARTSEN | VETERINAIRES
ZONDER GRENZEN | SANS FRONTIERES

OPROEP TOT MENSEN VAN GOEDE WIL VRIJWILLIGERS GEVRAAGD VOOR DE DISPENSARIA

De dierendispensaria van de Stichting Prins Laurent hebben de hulp nodig van vrijwilligers. Alle personen van goede wil zijn welkom, al naargelang hun mogelijkheden om de zitdagen te verzekeren in de dispensaria.

Aarzel niet om contact op te nemen met de heer Michel de Valensart Schoenmaeckers (Tel: 02 2430897)

WIJ HEBBEN U NODIG U KAN ONS HELPEN

De Stichting Prins Laurent is een door de Staat erkende instelling van openbaar nut die voor haar financiering afhankelijk is van giften, sponsoring en het mecenaat. U kan haar steunen in haar strijd voor het welzijn van de huisdieren en wilde dieren.

Door een gift

Vanaf een gift van 30 € wordt u vriend of vriendin van de Stichting Prins Laurent en ontvangt U het Journaal, dat U zal inlichten aangaande haar activiteiten en projecten.

- Door een storting van 30 € vanaf 1 januari 2002) wordt U sympathiserend vriend(in);
- Door een storting van 50 € wordt U beschermend vriend(in)
- Door een storting van 125 € wordt U trouwe vriend(in)

Voor een gift vanaf 30 € wordt een fiscaal attest afgeleverd voor belastingvrijstelling. De giften moeten gestort worden op rekening 210-0429400-33 met de vermelding "Gift 2001 Stichting Prins Laurent, ref. AZ 20.49000.000".

Mocht U daarentegen de meer specifieke activiteiten van de dierendispensaria willen steunen, kan steeds een gift worden overgemaakt op dezelfde rekening 210-0429400-33 met vermelding "Dispensaria Stichting Prins Laurent ref. AZ 2049000.000

U wordt tevens vriend(in) van de Stichting en geniet van dezelfde voordelen, terwijl u tevens de verzekering hebt dat uw gift ten goede komt voor de verzorging van de gezelschapsdieren van de minst begunstigen.

Door een doorlopende opdracht

U kiest het bedrag dat u maandelijks wenst te storten aan de Stichting terwijl u de vrijheid behoudt op elk ogenblik een einde te stellen aan de doorlopende opdracht. Hierdoor kunnen wij de administratieve

onkosten verminderen door een beperking van de mailings en wordt het ons mogelijk onze acties ten gunste van het welzijn der dieren beter te plannen.

Door een legaat

Een legaat is een wilsbeschikking die kosteloos kan worden gedaan door middel van een testament. Het testament is een handeling waarbij de erflater bepaalt wat er met het geheel of een gedeelte van zijn goederen zal dienen te gebeuren bij overlijden, en die hij steeds kan herroepen. Een legaat heeft dus enkel kracht van wet in geval van overlijden. Hierin ligt dus het verschil met een gift gedaan bij leven, waarbij de persoon in kwestie zich onmiddellijk en onherroepelijk ontdoet van een gedeelte van zijn goederen. Hoewel niet volstrekt noodzakelijk, is het raadzaam een notaris te consulteren. Een eigenhandig geschreven testament (holografisch testament) is geldig op voorwaarde dat het volledig eigenhandig is opgesteld, gedateerd en ondertekend. Hieronder vindt u een tekst die als voorbeeld kan dienen en als zodanig kan worden overgeschreven op een gewoon vel briefpapier en bij een notaris kan worden gededoneerd, desgevallend onder de vorm van een codicil bij een hoofdtestament.

*Ik, ondergetekende (naam en alle voornamen) verblijvend te (volledig adres) legateert aan de Stichting Prins Laurent voor het Welzijn van de Huisdieren en de Wilde Dieren, een instelling van openbaar nut waarvan de zetel gevestigd is Paul Deschanellaan, 36-38 te 1030 Brussel de som van (bedrag voluit geschreven) de volgende goederen (beschrijving van alle roerende en onroerende goederen).
Gedaan te (woonplaats) op (datum, dag, maand en jaar - voluit geschreven).*

Handtekening

AGENDA

Zaterdag 20 april 2002

Opening van de uitbreidings- en renovatiewerken van het dispensarium van Brussel (zie artikel op blz.4)

HOOFDREDACTEUR

Chantal Schaller

REDACTIESECRETARIS

Michel de Valensart Schoenmaeckers

REDACTIECOMITE

Dr Jean Bastien, Dr Joseph-Paul Beaufays, Anja Janssens, Pr. Pierre Lekeux, Fabienne Pyr, Benedicte Schils, Wim Toeboosch, Michel de Valensart Schoenmaeckers.

ADMINISTRATIE

Valérie Bal, Isabel Torres, Patricia Van Gysel.

FOTO'S

Christian Cardinael, Equine Research and Welfare Fund, Chantal Schaller, Didier Vandenbosch, Francis Verhaegen

TEKENINGEN

Jean-Claire

NEDERLANDSTALIGE VERSIE

Jean Engels, Isabel Torres

LAY-OUT EN DRUKWERK

DDPC

PAPIER

Grepapier

***

Verantwoordelijke uitgever : Jean Bastien, Paul Deschanellaan 36-38 - 1030 Brussel
© Stichting Prins Laurent 2002

ID
DECITIME
Corporate & Financial Communication

UIT SYMPATHIE

Charloisesteenweg, 96 - 1060 Brussel
Tel. (32 2) 534 66 86 - Fax (32 2) 534 66 98

Deze krant is gedrukt op Cycluspriest de dalum in 100% recycleerd papier, door Grepapier NV

